

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تأثیر فناوری اطلاعات بر سازمان و مدیریت

منبع دروس:

- تأثیر فناوری اطلاعات در سازمان و مدیریت رشته مدیریت فناوری اطلاعات در مقطع کارشناسی ارشد
- کاربرد فناوری اطلاعات در سازمان رشته مدیریت دولتی (گرایش مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی) در مقطع کارشناسی ارشد
- مبانی فناوری اطلاعات رشته مهندسی فناوری اطلاعات (IT) در مقطع کارشناسی

مؤلف:

دکتر علیرضا مقدسی

(مدرس دانشگاه آزاد اسلامی - واحد مشهد)

مقدمه، علیرضا، ۱۳۵۴ -

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور : تأثیر فناوری اطلاعات بر سازمان و مدیریت/ مؤلف علیرضا مقدسی.

مشخصات نشر : مشهد: انتشارات مرندیز، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۳۷۸ص: مصور، جدول، نمودار.

شابک : 978-600-106-212-4

وضعیت فهرست نویسی : فیا

موضوع : تکنولوژی اطلاعات -- مدیریت

موضوع : نظام‌های اطلاعاتی مدیریت

موضوع : تحول سازمانی -- مدیریت

رده بندی کنگره : HD۳۰۱۲/م۷۳ ۱۳۹۱:

رده بندی دیویی : ۶۵۸/۴۰۳۸:

شماره کتابشناسی ملی : ۲۹۱۸۵۳۶:

نشر مرندیز

تأثیر فناوری اطلاعات بر سازمان و مدیریت

مؤلف:

دکتر علیرضا مقدسی

چاپ: دقت

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۱۵۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۶-۲۱۲-۴

نشانی: مشهد، خیابان آبکوه ۷، دانشسرای ۸، شماره ۹۰

تلفن: ۰۵۱۱-۷۲۷۴۷۶۵ دورنگار: ۰۵۱۱-۷۲۵۱۳۰۲

نشانی سایت اینترنتی: www.marandiz.com

آشنایی با نویسنده

آقای علیرضا مقدسی دکتری مدیریت فناوری اطلاعات (IT) - سیستم دانشگاه تهران و دارای مدرک کارشناسی ارشد مدیریت فناوری اطلاعات (IT) - مدیریت منابع اطلاعاتی (IRM) دانشگاه علامه طباطبائی و کارشناسی مدیریت بازرگانی دانشگاه فردوسی مشهد و متخصص در زمینه های مدیریت، تجزیه و تحلیل و طراحی سیستم، طراحی پایگاه های داده و سیستم های اطلاعاتی است. وی دارای تالیفاتی همچون کتب «دولت الکترونیک؛ بازآفرینی دولت در عصر اطلاعات»، «کارآفرینی؛ از تئوری تا عمل»، «سیستم های اطلاعات مدیریت»، «مبانی فناوری اطلاعات»، «تجزیه و تحلیل و طراحی سیستم (مفاهیم و کاربردها)»، «مباحث ویژه روابط کار و صنعت (مقدمه ای بر کارآفرینی)»، «کسب و کار در عصر اطلاعات»، «تاثیر فناوری اطلاعات بر سازمان و مدیریت»، «کارآفرینی و پروژه» و «مباحث ویژه مدیریت استراتژیک فناوری اطلاعات (سیستم اطلاعات استراتژیک و معماری کلان سازمانی) می باشد. همچنین می توان به ارایه بیش از ۳۵ مقاله در کنفرانس های بین المللی، ملی و داخلی و چاپ بیش از ۲۵۰ مقاله علمی - پژوهشی، علمی - ترویجی و علمی - تخصصی در نشریات معتبر و اجرای ۵ طرح پژوهشی استانی اشاره کرد. وی همچنین پژوهشگر نمونه استان خراسان رضوی در سال ۱۳۸۷، مدرس نمونه دانشگاه جامع علمی - کاربردی کشور در سال ۱۳۸۶، پژوهشگر نمونه و برتر منطقه ۹ دانشگاه آزاد اسلامی (خراسان بزرگ) در سال ۸۴-۱۳۸۳، پژوهشگر برتر جشنواره ملی اسرار در سال ۸۴-۱۳۸۳ و خبرنگار برگزیده و رتبه اول جشنواره شهر ملی در آیین رسانه ها در سال ۱۳۸۳ می باشد. به علاوه، وی هم اکنون عضو هیات تحریریه ماهنامه های علمی - تخصصی عصر فناوری اطلاعات، دیدگاه مهندسين صنايع و کنترل کیفیت است.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

مقدمه

۱	فصل اول- فناوری اطلاعات و بهره وری
۳۳	فصل دوم- فناوری اطلاعات و تولید
۵۹	فصل سوم- فناوری اطلاعات و کیفیت
۷۱	فصل چهارم- فناوری اطلاعات و فرهنگ سازمانی
۸۱	فصل پنجم- فناوری اطلاعات و یادگیری سازمانی
۹۹	فصل ششم- فناوری اطلاعات و بهداشت و سلامت
۱۲۷	فصل هفتم- فناوری اطلاعات و حکمرانی
۱۵۳	فصل هشتم- فناوری اطلاعات و تشخیص هویت
۱۷۳	فصل نهم- فناوری اطلاعات و امنیت
۱۸۳	فصل دهم- فناوری اطلاعات و کارآفرینی
۲۰۵	فصل یازدهم- فناوری اطلاعات و مدل‌های توسعه و بکارگیری
۲۱۷	فصل دوازدهم- فناوری اطلاعات و آمادگی الکترونیک
۲۳۷	فصل سیزدهم- فناوری اطلاعات و برون سپاری ارزش
۲۵۷	فصل چهاردهم- فناوری اطلاعات و تعامل انسان و ماشین

به نام دانای هستی بخش

« برهه ای از زمان را که در آن به سر می بریم همه پدیده‌ها الکترونیک^۱ می‌نامیم، چراکه پدیده‌های الکترونیکی فراوانی را با خود به ارمغان آورده است که از جمله آنها می‌توان به یادگیری الکترونیک^۲، بانکداری الکترونیک^۳، دولت الکترونیک^۴، شهروندی الکترونیک^۵، مدیریت روابط با مشتری الکترونیک^۶، تدارکات الکترونیک^۷، تجارت الکترونیک^۸ و بالاخره کسب و کار الکترونیک^۹ در مجموع زندگی الکترونیک^{۱۰} اشاره کرد».

نویسنده کتاب

مقدمه

در چند سال اخیر واژه فناوری اطلاعات بسیار متداول شده و در تمامی کشورهای دنیا از جمله ایران، بر زبان افراد بسیاری جاری شده است. علت این امر قابلیت‌های این فناوری می‌باشد که توانسته هم به عنوان ابزار و هم به عنوان یک توانمندساز در تمامی ارکان زندگی رخ بنماید. در عین حال، کاربردهای سازمانی فناوری اطلاعات، این مقوله را به یکی از حوزه‌های نیازمند مدیریت و راهبری در سازمان‌ها تبدیل نموده و باعث شده حتی در کشورهای توسعه یافته، چالشی به نام مدیریت فناوری اطلاعات ایجاد گردد. پیچیدگی، تنوع کاربردها، سطوح متفاوت کاربری، جنس متفاوت این فناوری و بسیاری از موارد دیگر نه تنها ضرورت مدیریت فناوری اطلاعات را نشان می‌دهد بلکه جایگاه ویژه ای برای این حوزه مدیریتی در تمامی سازمان‌های دنیا اعم از دولتی و خصوصی، صنعتی و غیرصنعتی، تولیدی و خدماتی و انتفاعی و غیرانتفاعی ایجاد نموده است.

دوران جدید که به عصر اطلاعات و دانایی معروف شده، نویدبخش جهانی نو با شیوه‌های نوین به کارگیری اطلاعات و دانش است. حرف اول را در این دوران نوین فناوری اطلاعات^{۱۱} می‌زند. به این معنی که اقتدار اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و علمی هر کشور متناسب با میزان تسلط و بهره گیری آن کشور از این فناوری خواهد بود.

1- e-everything

2- Electronic Learning (e-learning)

3- Electronic Banking (e-banking)

4- Electronic Government (e-government)

5- Electronic Citizenship (e-citizenship)

6- Electronic Customer Relationships Management (e-CRM)

7- Electronic Logistics (e-logistics)

8- Electronic Commerce (e-commerce)

9- Electronic Business (e-business)

10- Electronic Life (e-life)

11- Information Technology (IT)

فناوری اطلاعات عبارتست از گردآوری، سازماندهی، ذخیره و نشر اطلاعات اعم از صوت، تصویر، متن یا عدد که با استفاده از ابزارهای رایانه ای و مخابراتی صورت می‌پذیرد. این فناوری، به عنوان یکی از جدیدترین دستاوردهای نوین بشری، نه تنها خود دستخوش تغییرات ژرفی شده، بلکه به سرعت در حال تاثیرگذاری بر الگوی‌های زندگی، شیوه تحقیق، آموزش، مدیریت، حمل و نقل، امنیت، بهداشت و از همه مهم‌تر تجارت است.

از این رو لازم شده است که مباحث علمی و کاربردی مرتبط با این مباحث نیز به رشته تحریر آید. کتابی نیز که فرا روی شما است، در ادامه مباحث کتاب «مبانی فناوری اطلاعات»^۱ نویسنده بوده و از آن جهت تدوین شده است که کسب و کارهای مختلف دنیای امروز و در عصر اطلاعات تحت تاثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات بسیار دگرگون شده‌اند و تاثیرات بسیاری را از این رخداد یا پدیده جدید جهانی پذیرفته‌اند. این تاثیرات در زمینه‌های مختلفی همچون بهره‌وری، تولید، کیفیت، فرهنگ سازمانی، یادگیری سازمانی، بهداشت و سلامت، حکمرانی، تشخیص هویت، امنیت و کارآفرینی قابل مشاهده بوده و در این کتاب بررسی و تحلیل می‌شوند.

کتاب «تأثیر فناوری اطلاعات بر سازمان و مدیریت» از فصول مختلفی تشکیل شده است که معرف تاثیرات فناوری اطلاعات بر حوزه‌های مختلف کسب و کار می‌باشد. این فصول شامل فناوری اطلاعات و بهره‌وری، فناوری اطلاعات و تولید، فناوری اطلاعات و کیفیت، فناوری اطلاعات و فرهنگ سازمانی، فناوری اطلاعات و یادگیری سازمان، فناوری اطلاعات و بهداشت و سلامت، فناوری اطلاعات و حکمرانی، فناوری اطلاعات و تشخیص هویت، فناوری اطلاعات و امنیت، فناوری اطلاعات و کارآفرینی، فناوری اطلاعات و مدل‌های توسعه و بکارگیری و در نهایت فناوری اطلاعات و آمادگی الکترونیک می‌باشند.

این کتاب منبع علمی خوبی برای آموزش مباحث تازه علمی و عملی در زمینه فناوری اطلاعات می‌باشد و از آنجا که بر اساس سرفصل‌های دانشگاهی تنظیم شده است، منبع مناسبی برای تدریس درس مبانی فناوری اطلاعات رشته مهندسی فناوری اطلاعات (IT) در مقطع کارشناسی، درس کاربرد فناوری اطلاعات در سازمان رشته مدیریت دولتی (گرایش مدیریت سیستم‌های اطلاعاتی) در مقطع کارشناسی ارشد و درس تاثیر فناوری اطلاعات در سازمان و مدیریت رشته مدیریت فناوری اطلاعات در مقطع کارشناسی ارشد می‌باشد.

به طور یقین، تدوین این کتاب خالی از اشکال نبوده و کاستی‌ها و نارسایی‌های فراوانی بر آن وارد است. امید آنکه مدیران، صاحب‌نظران، استادان و دانشجویان محترم با ارائه دیدگاه‌های خود ما را در جهت بهبود محتوای آن یاری فرمایند.

در انتهای بخش مقدمه از کلیه خوبانی که مرا در تالیف این کتاب یاری نموده‌اند، سپاسگزارم. بدین وسیله از کلیه محققان و نویسندگان ایرانی و غیرایرانی که به واسطه پژوهش‌ها و تالیفات ارزشمندشان به محتوای علمی این کتاب کمک کرده‌اند، متشکرم.

از آنجا که زمینه انتشار این کتاب به دنبال تدریس اینجانب در مرکز آموزش‌های الکترونیکی دانشگاه فردوسی مشهد و تولید محتوای الکترونیکی درس تاثیر فناوری اطلاعات بر سازمان و مدیریت رشته مدیریت فناوری اطلاعات در مقطع کارشناسی ارشد فراهم گردید، بدینوسیله از همکاری و همراهی مجموعه همکاران محترم مرکز آموزش‌های الکترونیکی دانشگاه فردوسی مشهد به ویژه جناب آقای دکتر سید امین حسینی سنو، ریاست عزیز، فرهیخته و گرانقدر مرکز آموزش‌های الکترونیکی دانشگاه فردوسی مشهد و سرکار خانم‌ها معصومه کریمی، معصومه اکرامی، راحله رحمتی و ثریا حافظی و جناب آقای جواد راعی کارشناسان دلسوز، زحمتکش و محترم مرکز آموزش‌های الکترونیکی دانشگاه فردوسی مشهد و سایر کارکنان کوشای این مرکز تشکر می‌نمایم.

در ادامه از تلاش‌های مجموعه همکاران ساعی، وظیفه شناس و دانش مدار موسسه انتشارات مرنديز، به ویژه جناب آقای مهدی نصیرزاده، مدیر انتشارات و جناب آقای محمدرضا ظهورکاری تشکر می‌نمایم. به علاوه از همیار و مساعدت‌های ارزشمند سرکار خانم ندا بهبودی در کمک به تالیف این اثر متشکرم.

در پایان به واسطه اینکه مفتخر به خدمت افتخاری در حرم مطهر امام هشتم، حضرت رضا (علیه السلام) هستم، این اثر ناچیز را پیشکش بارگاه امام مهر و رضا می‌کنم و ملتسمانه آرزو می‌کنم توفیق این خدمت برایم ماندگار باشد.

دکتر علیرضا مقدسی

تابستان ۱۳۹۱

alireza_moghaddasi@yahoo.com